

Milletlerin istiklâli denilen şey öz görüşlere göre mi değişiyor?

Almanya birçok memleketler işgal etti. Alman bakımından, bu memleketlerin işgal altına girmek-ten çok fayda görmüşlerdir. Bu milletlerin istiklâli elden gitmek şöyle dursun, kültür alanında ve iktisat sahasında Almanyanın değerli yardımını kazanmışlar, ilerisi için verimli tohumlar atmışlardır. Yabancı işgalinin bu memleketlere getirdiği bereketi arttırmak için Almanya bunları Mihver birliğine de almış, yeni Avrupa düzenine ortak etmiştir. Bu cümbüşe girişimiyerek açıkta kalan talihsiz milletler pişman olacaklardır...

Almanya böyle düşünüyor, böyle konuşuyor. Japonya bu fikirdedir, bu yolda hareket ediyor. İngiltere bu inanda değildir. Yabancı işgali altında ezilip çeken milletleri kurtarmak için dövüşüyor.

Ne tuhaftır ki Londrada çıkan «Times» gazetesi İngilterenin, milletlerin istiklâli hakkındaki görüşünü bilmiyor gibidir. Bu gazete, «Nevruz» bayramında yazdığı bir yazıda şöyle diyor:

«İranlılar, eski devirlerde bugünkü kadar rahat değillerdi. İngiltere ve Sovyet Rusya ile yapılan anlaşma bu memleketin gerek iktisat, gerek kültür sahasında birçok başarılar elde etmesine sebep olmuştur. Bu hareket İranın ilerisi için hayırlı sonuçlar doğuracaktır. Dileriz ki istiklâli seven başka memleketler de İranın bu anlayışlı politikasından örnek alsınlar...»

Aklımızda kaldığına göre İngiliz ve Sovyet orduları İrana zorla girmişlerdi. Bunu İran istememişti. Gene hatırlıyoruz ki bu işgale sebep, İranın iktisadını ve kültürünü yükseltmek ve İranlılara rahat ettirmek değil, Rusyaya yol açmaktır. Umardık ki ciddi bir İngiliz gazetesi, hükümetinin güttüğü dürüstlük ve milletlerin istiklâline hürmet politikasına bağlı kalarak, doğruyu söylesen, Nevruz günü İranlılara büsbütün başka dil kullanarak her işgalin bir facia olduğunu anlatsın. İran istiklâline acı bir vuruş olan bu zoraki, fakat geçici işgalden dolayı İranlıların yasını azaltmaya çalışsın.

Hiç bir vesilenin bir memleketin zorla işgalini haklı göstermesine aklımız yatmadığı gibi, hiç bir işgalin de bir millet istiklâline uygun olabileceğini havsalamız almaz. O halde Almanyanın ne suçu var, Japonyayı nasıl haklı çıkarırız? İşgalin iyi yahut kötü olması, bir memleketi zorla giren yabancı orduların üniformasıyla, yahut bir yerine çeşitli olmasıyla mi değişiyor?

İstiklâl, dokunulmaz bir varlıktır. Uğuru milletler can veriyor. Bu anlamı her salguncunun çıkarına göre yontup biçmek en kutlu bir inanı eğip bükmeğe benzer. Çok tehlikelidir. Böyle üstünkörü politika oyunlarına girişmek, İngilterenin benimsediği büyük istiklâl ve hürriyet davasını zayıf düşürmez mi?

İranın, Sovyet - İngiliz işgalinde olması «Times» yazarının dediği gibi, İranlıları çok rahat ettirmiş midir, bilemeyiz. Almanlar ve Japonlar da her işgal ettikleri yerler halkı için tıpkısını söylüyorlar. Hiç anlamadığımız nokta, «Times» gazetesinin, İranın bu

B. Hitler kral Boris ile görüştü

Görüşmenin, dostluk zihniyeti içinde cereyan ettiği bildiriliyor

Berlin 25 (A.A.) — Führerin umumi karargâhından tebliğ ediliyor: Führer 24 Martta umumi karargâhında Bulgar Kralı Boris'i kabul etmiş, kendisi ile uzun ve samimi bir görüşmede bulunmuştur. Görüşme son büyük harpte Almanya ve Bulgaristan arasında teessüs eden silah arkadaşlığı ve dostluk zihniyeti içinde cereyan etmiştir. Kral Boris akşam yemeğinde Hariciye Nazırı von Ribbentrop'un misafiri olmuştur. Kral, 25 Martta Karinhall'da mareşal Göring'i ziyaret etmiştir.

Macaristan ve Bulgaristan ne kadar asker verecek

Alman hududu 25 (A.A.) — Britanov: Alman mühendislerinin Bulgaristanda 24 yeni hava meydanı ve 50 inme meydanı inşasına nezaret ettikleri ve Alman ve Bulgar kitalarının yeni yapılan stratejik yolları kullandıkları temin edilmektedir. İlkbaharda Almanlar tarafından yapılacak olan taarruza iştirak için Romanyanın ve Macaristanın üç yüz bin kişi gönderceklerini vâdettileri söylenmektedir. Bükreş ve Budapeşte hükümetlerinin bu iki memleket arasındaki gerginlik hasebiyle iyi talim görmüş bazı kitaları ihtiyat olarak sakladıkları da bir hakikattir.

Romen - Macar hududunda çarpışma yok

Bükreş 25 (A.A.) — İyi malumat alan askeri mahfiller hudutta bulunan Rumen ve Macar kuvvetleri arasında çarpışmalar olduğunu dair yabancı menbalarından gelen havadislerin hepsini yalanlamaktadır. Macar - Rumen hududunda, bütün memlekette olduğu gibi tam bir sükûnet hüküm sürmektedir.

Dağıtma ofisi

Kadronun tesbitine dünden itibaren başlandı

Ankara 25 (Telefonla) — Dağıtma Ofisi kurulması hakkındaki kararname bugünkü Resmi Gazetede çıkmıştır. Bugün işe müstahşarlığında bir toplantı yapılarak yakında faaliyete geçmesine çalışılan Ofis kadrosunun tesbitine başlanmıştır.

Kararnameye göre, Ofisin kadrosu Vekiller Heyetince tasdik edildikten sonra tekemmül edecektir. Kadro, 1 umum müdür, lüzumu kadar muavin ve memurdan ibaret olacaktır.

Yaz saati

Ankara 25 (Telefonla) — Vekiller Heyeti, yaz saatinin tatbikine 1 nisanından itibaren başlanmasına karar vermiştir.

Edik katler:

Kasımpaşa yerine general Kasım mı diyeceğiz?!

Halkın gazetelere verdiği ilânlar arasında garip tabirlerle rastlanıyor. Meselâ «Merhum mareşal filâncanın torunlarından...» Halbuki bahsi geçen zat, yarım asır önce vefat etmiş bir müşirdir.

Türkçe bir ibarede böylelerine mareşal diyecek olursak, yavaş yavaş «Avaspaşa», «Kasımpaşa» ilh gibi semtlerin de isimlerini «General /yas», «General Kasım» haline getirmemiz icabedecektir!!

Unutmamalı ki her şahıs, kendi yaşadığı devirdeki sıfat ve elkapla anılır.

İstiklâlini seven her memleket yabancı — hem de cifte — işgalini mi özlemeli?

Ya «Times» aldıandı, ya biz yanlış anladık. İngilterede böyle şeyler yazılmaz. Çünkü İngiliz düşüncesi bu değildir, olmamalıdır. Necmeddin Sadak

Şekersiz kalınmiyacak

Şeker şirketi, icap eden tedbirleri almıştır

Ankara 25 (Telefonla) — Şeker fabrikaları şirketi cuma günü yedinci alelade içtimasını yapacaktır. İdare meclisi tarafından hazırlanan raporda, içinde bulunduğumuz fevkalâde zamanların devamı müddetince memleketin şekersiz kalmaması için icap eden bütün tedbirlerin alındığı, pancar tohumu işlerinin iyi bir vaziyette bulunduğu kaydedilmektedir.

Rapora göre, şirket 941 senesinde 556 bin küsur ton pancar ve 87 bin ton şeker istihsal etmiştir. Bu miktar, şirketin teşekkül ettigindenberi istihsal edilen en yüksek miktarı göstermektedir. İstihsalin bu artışına mukabil aynı sene içinde istihlak miktarı da artarak 108 bin küsur tona baliğ olmuştur.

Şirketin 941 yılına ait safi kârı 2,180,000 liradır. Yine aynı sene içinde pancar ziraatında 87 bin köylü çalışmış ve bunlara 9,700,000 küsur lira pancar bedeli ödenmiştir. Bu yekûn geçen seneden 1,788,000 ve evvelki seneden de 3,479,000 küsur lira fazladır. Şirket tarafından Eskişehirde kurulan ispiroto fabrikası 2,411,000 litre ispiroto istihsal etmiştir.

Zeytinyağı ihracı yasak edildi

Elinde 20 tenekeden fazla malı bulunanlar beyanname verecekler

Ankara 25 — Zeytinyağı ihracının yasak edilmesine karar verilmiştir. Yağlı tohumlarla derilerin ihracı da durdurulmuştur.

Vilâyetin tebliği
1 — Her çeşit zeytinyağı ve pamukyağı toptan satışları yeni bir tebliğe kadar yasak edilmiş ve aşağıdaki esaslar dahilinde beyana tâbi tutulmuştur. Ancak, perakendecilerin âzami beş kiloyu geçmemek üzere müstahşarlara yapacakları satışları serbesttir.

2 — Elinde ve emrinde 20 tenekeden fazla her çeşit zeytinyağı ve pamukyağı bulunduran zeytinyağı ve pamukyağı müstahşarları (Tağsihane-

ler ve fabrikalar) perakendeci, yarı toptancı ve toptancı tacirlerle komisyoncular ve depocular, bakkallar ve rehin olarak ellerinde bulunan zeytinyağı ve pamukyağlarını ilân tarihinden itibaren Belediye hudutları dahilinde olanlar ilâm takip eden günün akşamına kadar Belediye hudutları haricinde olanlar nihayet üç gün zarfında bir beyanname ile idare âmirlerine bildireceklerdir.

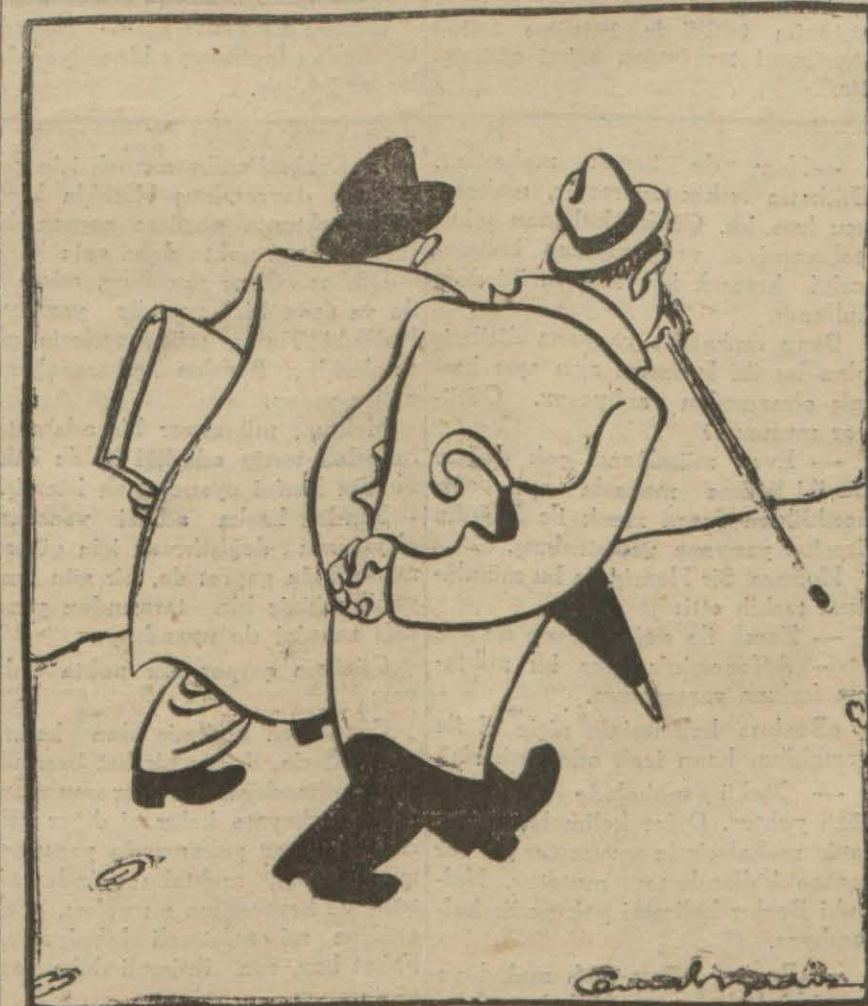
3 — Bu beyannamelerde beyan edilen zeytinyağı ve pamukyağlarının cinsi ve neveleri miktarları nerede bulundukları kime ait oldukları kaplarının cinsi ayrı ayrı gösterilecek.

4 — Resmi müstahşar, müesseseler beyan kaydından müstesnadır.

Ay adlarından dördü değiştiriliyor

Teşrinievvel teşrin, teşrinisani kasım, kânunuevvel ocak, kânunusani ilkyay olacak

Ankara 25 (Telefonla) — Bazı ay isimlerinin değiştirilmesi hakkında Refik İnce tarafından yapılan teklif Meclis Dahiliye encümenince tedkik edilmiş ve lâyiha Meclise sevkolunmuştur. Bu lâyiha göre Teşrinievvel aynaya (Teşrin), Teşrinisani aynaya (Kasım), Kânunuevvel aynaya (Ocak), Kânunusani aynaya da tedkik edilmiş ve lâyiha Meclise sevkolunmuştur.

— Bir haftadır sokağa çıkamıyor!..
— Ya!.. Acaba nereye tükürüyor!..

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Sofyada tevkifler yapıldı

Tutulanlar arasında bir general, bir albay da varmış

Londra 26 (A.A.) — Sofyada birçok tevkifler yapılmıştır. Tutulanlar arasında general Darinof ve albay Tayef de vardır. Komünist temayüllü olanların tevkif edildikleri söyleniyorsa da bunların Bulgaristanın asker göndermesinin aleyhinde oldukları anlaşılmaktadır. Bulgaristan'da heyecan artıyor. Durum Yugoslavyada hükümet darbesinden evvelki vaziyete benziyor.

Londra 26 (A.A.) — Stokholm'den bildirildiğine göre, kral Boris'in B. Hitler'le görüşmesi çok uzun sürmüştür.

Sulh şayiaları

Alman Hariciye nezareti bunları yalanlıyor

Berlin 26 (A.A.) — Dünyanın her tarafına yayılan sulh şayialarının asılsız olduğunu Alman Hariciye nezareti bir kere daha bildirir. Bu gibi şayiaları, yaymakta menfaati olanlar çıkarıyorlar.

Birmanyada Japonlar çabuk ilerliyorlar

Tungo'nun şimalinde bir tayyare meydanını ele geçirdiler

Londra 26 (A.A.) — Birmanyada Mandalay yolu üzerinde ağır çarpışmalar oluyor. Düşman Tungo'nun şimalinde bir tayyare meydanını ele geçirmiştir. Japonlar hava meydanlarına ağır saldırılar yapmışlardır.

Vichy 26 (A.A.) — Birmandaya muharebenin bütün yükü Çinlilere yüklenmiştir. Mandalay yolu kesilmiştir.

Yeni Delhi 26 (A.A.) — Japonlar Tungo ile bu şehrin şimalindeki Piy-nama arasındaki yolu kesmişlerdir. Durum bugün belli olacaktır. Bu cephede Çin kuvvetleri ve ufak İngiliz teşkileri vardır.

Andaman Adaları

Japonlar tarafından işgal edildi

Yeni Delhi 26 (A.A.) — Resmi tebliği: Japonlar Bengal körfezinde Andaman takım adalarını işgal etmişlerdir. Adalardaki kuvvetler birkaç gün evvel geri alınmıştı. Kadın ve çocuklarla ahalinin büyük bir kısmı da adadan çekilmişti. (Andaman adaları Rangon'un 600 kilometre garbinde, Singapur - Kalküta yolu üzerindedir.)

Vichy 26 (A.A.) — Hindistanda Kalküta, Madras ve Karaş'deki kadın ve çocuklar çıkarılıyorlar.

Salomon adalarını da ele geçirdiler

Tokyo 25 (A.A.) — Japon askerleri bütün Salomon adalarını ele geçirmişlerdir. Buraları Avustralyaya saldırmak için mühim üslerdir.

Malta'ya hava akını

Malta 26 (A.A.) — Dünkü hava akını çok şiddetli olmuştur. 25 düşman tayyaresi düşürülmüştür. İngilizlerin tayyare kaybı yoktur.

Mısır seçimi

Londra 26 (A.A.) — Mısır'daki seçimde Nahas paşa verilen reylerin yüzde doksanını kazanmıştır.

Akdenizde 3 gün süren muharebe

Hafif bir İngiliz filosu kuvvetli bir İtalyan filosunu kaçırdı

Londra 26 (A.A.) — Akdenizde 3 gün süren bir hava ve deniz muharebesi olmuştur. Bu muharebede hafif İngiliz deniz kuvvetleri İtalyanların 35 bin tonluk Littoria sınıfı bir zırhlısını torpillemişler ve ateşe vermişler, bir kruvazörünü ağır hasara uğratmışlar, bir kruvazöre de isabet kaydedilmişti. Bu hususta Bahriye Nezreti şu tebliği nesretmiştir:

«Malta'ya mühim levazım götürmekte olan bir vapur kafilemize pazar günü 4 kruvazörden mürekkep bir düşman filosu taarruz etmek istemiştir. Amiral Vine'nin kumandası altındaki hafif kruvazörlerimizle muhrip-ler derhal taarruz ederek bu düşman gemilerini uzaklaştırmışlardır. Bu kruvazörler Littoria sınıfı bir zırhlı ve ağır 2 kruvazör ve muhrip-lerle birlikte tekrar görünmüştür. İngiliz gemileri pek hafif olmakla beraber derhal harekete geçmiştir. Amiral Vine muhrip-leri hücumla sevk etmiş, kendisi de top ateşi açmıştır. Muhrip-ler düşman gemilerine beş bin metreden az yaklaşmışlar ve torpil atmışlardır. Littoria sistemi zırhlının ortasına bir torpil isabet etmiştir. Top ateşle de zırhlının kar tarafı tutuşturulmuştur. Bu azimkâr hücum düşmanı şaşırtmış, düşman temas yapmadan çekilmeğe başlamıştır. Bir kruvazöre birkaç güle isabet etmiş, bu gemi ağır hasara uğramıştır. Bu kruvazöre de isabetleş olmuştur. İngilizlerin bir kruvazörle 3 muhribi hasara uğramışsa da hasar ehemmiyetli değildir.

Pazar günü İtalyanlar tayyarelerle bütün gün bomba hücumları yapmışlardır. Öğleden sonra hücum son derece şiddetlenmiş, 150 bombardıman tayyaresi buna iştirak etmiştir. Hiçbir gemiye isabet olmamıştır. Pazarı günü tekrar hava hücumları yapılmış, 1 vapur isabet alarak batmış, 1 İngiliz muhribi de hasara uğramışsa da limana gidebilmiştir. Salı sabahı hücumlar yenilenmiş, fakat hasar yapamamıştır.

Londra 26 (A.A.) — Başyekil B. Churchill, Akdeniz filosu kumandanına bir telgraf çekerek hafif bir İngiliz kuvvetinin mühim İtalyan kuvvetlerini ağır hasara uğratarak kaçmağa mecbur etmesinden dolayı bu filo kumandanı ve efradını tebrik etmiştir.

Doğu cephesi

Sovyet kuvvetleri Stalino'ya yaklaştılar

Londra 26 (Radyo 7,15) — Gece yarısı Moskovada nesredilen Sovyet tebliği: Dün cephe durumu değişiklikli olmamıştır.

Londra 26 (A.A.) — Sovyet kuvvetlerinin Stalino şehrinin knar mahallelerine kadar geldikleri bildiriliyor. Sivil halk gizli silahlarını çıkararak intikam adıklarından, Almanların durumu fenadır. Burası ilkbahar taarruzu için sığrama tahtası vazifesini görecek.

B. Maisky'nin sözleri

Londra 26 (A.A.) — Sovyet elçisi B. Maisky, fark cephesinde teğebbüs Sovyetlerin elinde olduğunu be bunu artık Almanlara bırakmayacaklarını söylemiştir.

Hava Nazırı Sinclair, Sovyet elçisine cevap vermiş ve Rusyada İngiliz ve Rus tayyareleri arasında sıkı bir dostluk olduğunu söylemiştir.

Amerika âyanında Rusya aleyhinde söz söylendi mi?

Vaşington 26 (A.A.) — Âyan meclisinde Rusya aleyhinde sözler söylendiği asılsızdır. Bilâkisi Cenup hükümetler âzasının muhafazakar olmasına rağmen, Rusyaya yardım için ittifakla kararlar verilmiştir.

İngiltere Suudi Arabistana bir heyet gönderiyor

Londra 26 (A.A.) — İngiltere hükümeti, Suudi Arabistan'a bir heyet gönderecektir. Heyet toprağın verim kudretini arttırmak için sulama ve diğer zıral işleri inceleyecektir.

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Harp tebliğleri

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Kerç yarımadasında düşmanın oldukça önemli kuvvetlerle yaptığı yeni taarruzlar püskürtülmüştür. Dönüş havzasında düşmanın kuvvetli ve devamlı taarruzları Alman ve Rumen kitalarının karşı koymaları yüzünden kırılmıştır.

Harkof doğusundaki cephe üzerinde Alman kuvvetleri tarafından yapılan muvaffakiyetli mevzil taarruzlar esnasında düşman insan ve malmale bakımından ağır ziyata uğramıştır. Cephenin şimal kesiminde, silâh altındaki hücum kitaları teşkili çok güç hava şartları ve sarı araziye günlerce süren birçok çetin taarruz hareketlerinden kendi mevzilerine giren düşmanı sayı üstünlüğüne rağmen muvaffakiyetli karşılık taarruzlarla püskürtmüş ve geri atmıştır. Bu çarpışmalarda hücum kitalarının polis tümeni büyük yararlık göstermiştir.

Cephenin bütün kesimlerinde hava kuvvetlerine mensup birlikler yerdeki çarpışmalara müessir surette müdahale etmişlerdir. Murmansk limanında oldukça büyük tonajda bir ticaret gemisi ve rıhtım tesisleri hava taarruzlarıyla ciddi surette hasara uğratılmıştır. Alman av tayyareleri cephenin uzak şimalinde Hurricane tipinde yedi av ve bir Sovyet tayyaresi düşürmüştür. İtalyan sefer heyetine mensup av tayyareleri filolarından biri Alman tayyarelerinin refakat vazifesini yapmak suretiyle Doğu cephesinde bilhassa temayüz edecek hareketlere iştirak etmiştir.

20 nci zirhli tümen doğuda haftalarca süren çetin müdafaa savaşları sonunda kısmen üstün kuvvetlerle yapılmış ve tanklarla desteklenmiş 140 dan fazla düşman taarruzlarını, ceman 65 tank tahribi ve düşmana kanlı ve ağır zayıat verdirmek suretiyle püskürtülmüştür.

Afrika şimalinde her iki tarafta devriye faaliyeti olmuştur. Valtta limanında iki gün müddetle müteakip dalgalar halinde taarruza uğrayan gemiler muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir.

İngiltere deniz kuvvetlerinde savaş tayyareleri dün gece Portland ve Weymouth limanlarına taarruz etmişlerdir. Birçok askeri hedeflere ciddi isabetler olmuştur.

Fransa - Belçika kıyılarına karşı refakat tayyarelerinin himayesinde bulunan İngiliz bomba teşkili tarafından gündüz yapılan neticesiz hücum teşebbüsleri esnasında düşman, Alman avcıları tarafından düşürülmek suretiyle 8 tayyare kaybetmiştir.

Bu gece hava karşıkoyma bataryaları ve deniz topusu iki İngiliz bomba tayyaresi düşürmüştür.

Ankarada tiyatro, sinema, konser ücretlerine zam yapıldı

Ankara 26 (Telefonla) — Asker ailelerine verilen mesken bedelini karşılamak için Ankarada tiyatro, sinema, konser ücretlerine yüzde on zam yapılmıştır.

Tek tip elbise hakkında tedkikler

Ankara 25 — Kazancı az olanlarla sabit gelirler için tek tip elbise hakkında tedkikler yapıyor.

Ekmek kartı masrafı

Ankara 25 (Telefonla) — Ekmek kartı ve dağıtılması masrafları için konulan 200.000 lira tahsisatın 500.000 liraya çıkarılmasına Vekiller Heyetince karar verilmiştir.

Doğu cephesinde durgunluk

İki taraf da yakında başlayacak muharebelere hazırlanıyor

Stokholm 25 (A.A.) — Bugünlerde cephesinde pek az haber alınması şark cephesinde hareketin bir durgunluk devresi geçirdiğini göstermektedir. Umumiyetle çok kısa olarak her gün negredilen iki resmi tebliğden başka, Moskova'dan, hareket hakkında artık hiç bir sarık haber verilmemektedir. Kırım'da, Donetz havzasında ve merkez cephesindeki muhtelif Alman dayanma noktaları ve bilhassa Rjev etrafında, her halde çok şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Fakat bu çarpışmalar sonunda, iki taraf kuvvetlerinin karşılıklı durumlarında kayda değer hiçbir değişiklik kendisini göstermemektedir.

Umumi intiba, bugün, ilkbahar taarruzunun son hazırlıklarının yapılmakta olduğu merkezindedir. Cephenin arkasındaki Alman toplanma merkezlerine taze kitalar gelmektedir. Bu kitalar, bu merkezlerden cepheye giderek tahmin olunamayacak kadar ağır şartlar altında dört aylık kasırla ile yorulmuş birliklerin yerlerini alacaklardır.

Ruslar ise, Moskova bölgesinde, Donetz havzasında ve cennapta, kas ayları içinde Ural ve Sibirya'da talim ve terbiye ettirilmiş yeni ordular toplanmaktadır.

Alman ordusu, nisan ortalarına ve sonlarına doğru şarkta yürümesine yeniden başlayabilecek ve Alman ordusunun ilk hedeflerini muhakkak surette Kerç yarımadası ile Rostof teğkil edecektir.

Leningrad cephesinde

Moskova 25 (A.A.) — Dün gece yarısı negredilen bir tebliğde 9 martın 22 mara kadar olan müddet zarfında Leningrad cephesinde 16.000 den fazla Alman öldürüldüğü bildirilmektedir. Aynı müddet zarfında alman ganimet sudur:

68 top, 7 tank, 2 zirhli otomobil, 90 havan topu, 424 mitralyöz, 169 otomatik silâh, 107 tanksavar top, 1749 tüfek, 6040 mermi, 15.481 mayın, 139 mayın sandığı, 482.200 tüfek mermisi, 300 sandık mühimmat, 4.170 el bombası ve 86 Alman tayyaresi.

Türk - Bulgar görüşmesi

Ticaret anlaşmasının yakında imzası bekleniyor

Ankara 23 (Telefonla) — Bulgar heyeti ile geniş bir mübadele esaslı hazırlamak üzere yapılan ilk konuşmalar, iki hükümet arasında bir anlaşmaya varılabileceği neticesini vermiştir. Bulgar ticaret heyeti bir anlaşma yapılması hakkında hükümetinden salâhiyet aldığı için son konuşmalara başlanacaktır. Yakında bir Türk - Bulgar ticaret anlaşmasının imza edilmesi muhtemeldir.

İstiklâl gazetesi

Bugünden itibaren istiklâl adlı bir sabah gazetesi çıkmaya başlamıştır. Yeni arkadaşlarınızı tebrik eder, muvaffakiyet dileriz.

HARP DURUMU

Japonlar Andaman adalarını işgal ettiler

Birmanyada Japon ileri hareketi devam ediyor - Japon kuvvetleri bütün Salomon adalarını ele geçirdiler

Uzak doğuda:

Japonlar Bengale körfezinde, Birmanya sahili açıklarındaki Andaman takım adalarını işgal etmişlerdir. İngilizler bir kaç gün evvel bu adaları boşaltmışlardı. Andaman adalarını ele geçirmekle Japonlar bu körfezin büyük bir kısmına hâkim olacaklardır.

Birmanyada Tungo mintakasında muharebeler devam ediyor. Burada Çin kuvvetleri Japonlarla çarpışmaktadır. Çinlilerle beraber bir miktar İngiliz askeri de bulunuyor. İngilizler, Japonların Çin kuvvetlerine karşı bir çevirme hareketi yaptıklarını, vaziyetin biraz karışık olduğunu söylüyorlar. Son haberler bu mintakada Japonların ilerlediklerini bildiriyor.

Avustralya etrafındaki harekete gelince, Japonlar bütün Salomon adalarını işgal etmişlerdir. Şimdi sıra Hebrid adalarına gelmiştir. Yakında bu adalara karşı da harekete geçilmesi beklenebilir. Bunun dışında iki tarafın tayyare akınlarından başka bir şey yoktur.

Filipinlerde durum değişmemiştir.

Doğu cephesi:

Sovyet tebliği durumda değişiklik olmadığını bildiriyor. Almanlar ise Rus kitalarının bir çok noktalarda hücum ettiklerini, fakat bütün bu hücumların ağır zayıat verdirilerek püskürtüldüğünü haber veriyorlar. Gelen haberlerden anlaşılan şudur: Ruslar el'an hücumlara devam ediyorlar. Fakat bunlar eski şiddetini kaybetmektedir. Şimdi iki taraf da yakında başlayacak olan kanlı muharebeler için hazırlık yapmakta, tertibat almaktadır.

Libyada:

Keşif kolları arasında çarpışmadan ve hava akınlarından başka mühim bir şey olmamıştır. Akdenizde hava akınları çok şiddetlenmiştir. Alman tayyareleri Malta ve bu mintakadaki gemilere durmadan taarruzda bulunuyorlar. Bir İngiliz telgrafı bu akınların Akdenizde vapur kafilelerinin hareketini güçleştirdiğini bildirmektedir. İngiliz tayyareleri de Libya limanlarına ve Yunanistandaki hava üslerine şiddetli akınlar yapıyorlar.

İktisad Vekili tetkik seyahatine çıkıyor

Ankara 25 (Telefonla) — İktisat Vekili B. Sırrı Day cuma günü yurtta tetkik seyahatine çıkacaktır. İzmitte uğrayacak olan Vekilin kâğıt fabrikasını gezeceği haber veriliyor.

Türkiye - İsviçre ticaret anlaşması bugün imzalanıyor

Ankara 26 (Telefonla) — Türkiye - İsviçre ticaret anlaşması etrafında cereyan eden müzakerenin bittğini bildirmiştir. Anlaşmanın yarın (bu gün) imza edilmesi muhtemeldir.

Kahve, çay fiatları

Fiat Murakabe Komisyonu kahve ve çay fiatlarına hükümet tarafından yapılan zamdan sonra, çekirdek ve çekilmiş kahvelere yapılması lazım gelen zam miktarı hakkında Vekâletin fikrini soruşturdu. Vekâlet, Murakabe Komisyonunun mütereddit kaldığı bazı noktalarla cevap vermiş ve çekirdek kahvenin 570, çekilmiş kahvenin de 684 kuruşa satılması lazım geldiğini bildirmiştir.

Kahve ve çay fiatlarına yapılan zamdan sonra kahvehanelerin çay ve kahve fiatlarına 60 para zam yapması hakkında belediye iktisat müdür-lüğünün teklifi de Belediye Daimi Encümeni tarafından kabul edilmiştir.

Hâkimler arasında tayinler

Ankara 25 (Telefonla) — Adliye yeni tayinler yapılmıştır. Bildiriyor:

Üsküdar ceza hâkimi Nuri Okçuoğlu Trabzon hukuk hâkimliğine, Sivas hukuk hâkimi Hilmi İsmir özel mahkeme hâkimliğine, İzmir ceza hâkimi Halit Zonguldak özel mahkeme hâkimliğine, Bartın ceza hâkimi Safet İstanbul özel mahkeme müddeiumumiliğine, Elâzığ müddeiumumisi Osman Nuri Üsküdar özel hâkimliğine, Samsat müddeiumumil muavinlerinden Sinal Meriç temyiz mahkemesi raporlörliğine, Kütahya müddeiumumisi Kazım Üsküdar ceza hâkimliğine, Akşehir hâkimi Cemil Zonguldak özel hâkimliğine, İsparta ceza hâkimi Hakkı Üsküdar özel mahkeme müddeiumumiliğine, Tunceli müddeiumumisi Hakkı Ketencioğlu İzmir özel mahkeme müddeiumumiliğine, Muş müddeiumumisi İnsan Ankara Özel mahkeme hâkimliğine, Ankara hâkimi Sedat da bu mahkemelerin müddeiumumiliğine, Ankara sulh hâkimi Talât İstanbul özel mahkeme müddeiumumil muavinliğine tayin edilmiştir.

Kanada İngiltereye bir milyar dolar verdi

Ottawa 25 (A.A.) — Kanada tarafından İngiltereye bir milyar dolar verilmiştir.

Riom muhakemesi

Şahitlerin dinlenmesine devam ediliyor

Riom 26 (A.A.) — General Dutheil, mahkemede verdiği ifade Alman tayyare sürülerinin Marne'da 7 ncı kolorduya hücum ettiklerini ve kendilerine mukabele edilemediğini söylemiştir. Asker, çok mükemmel mukavemet göstermiş ise de Alman tanklarının muazzam dalga Fransız hatlarını yarmıştır. General, malyetindeki kitalar efradına talim ettirmek için kâfi miktarda tüfek mermisi bulunmadığını, silâhların modern olmadığını, tahkimat için çimento bulunamadığını söylemiştir.

General Trolley Deprevaux, aynı şeyi söylemiş, fazla olarak mecburi askerlik hizmeti müddetinin çok kısa olduğunu ilâve etmiştir.

General Hure, 40 saatlik iş haftasının silâh ve mühimmat imalâtının gelismesine sebep olduğunu söylemiştir.

İbnissuudun oğlunun demeci

Kahire 25 (A.A.) — Emir Mansur, Britanova ajansı muhabirine verdiği bir demecde, babası kral İbnis-Suud adına bütün Arap milletlerine hitap ederek demiştir ki: Babam, Mısır'ın ve bütün Arap müslüman memleketlerinin kardeş olduklarına, sağlam bağlarla birbirlerine bağlı olduklarına ve islâm millet ve Arapların selâmleti için bütün vasıtalarla işbirliği yapmaları gerektiğine kati surette inanmaktadır. İslâm milletlerinin tam bir hevesle ve tam bir birlik halinde işbirliği yapmaları lazımdır. Dünya, harp faciaları içinde bulunuyor. Bu tehlikeli zamanda bulunan millet veyahut devlet yoktur. Yangın, evvelce tamamlı tehlike içinde gözüken yerlere de birdenbire sirayet edebilir.

Emir, demecinin sonunda, Mısırda bulunduğu günler esnasında, bütün Mısır yüksek şahsiyetlerinden gördüğü samimi misafirperverlikten ve hakiki kardeş hâsırlarından dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

Akdenizde

Kafilelere refakat etmek şimdi çok tehlikeli bir duruma girmiş

Londra 25 (A.A.) — Bugün Akdenizdeki son çarpışmayı tefsir eden Londranın salâhiyetli mahfilleri, Libyadakiler hariç olmak üzere, Girit ve Sicilyada bulunan Mihver hava kuvvetlerinin Malta'ya giden deniz yolunu güçleştirdiğini ve Akdenizde kafilelere refakat etmenin şimdi çok tehlikeli bir duruma girdiğini bildirmektedir.

Bingazi ile ileri bölgedeki hava alanlarının elden çıkması bütün deniz yolu boyunca kafileleri korumak için av tayyarelerinin kullanılmasına mâni olmaktadır.

Mısır'da seçim

Kahire 25 (A.A.) — Seçimlerin sonu henüz belli olmaksızın beraber ilk öğrenilen rakamlar Vefd partisinin önemli bir çokluk kazandığını göstermektedir.

Hindistan'da

Görüşmelerin neticesi hakkında tahmin yürütülemiyor

Yeni Delhi 25 (A.A.) — Müslüman cemiyeti başkanı Cınna air Crips ile görüşmüştür. Sir Crips'in bugün kongre başkanı Mevlâna Azad ile görüşeceği sanılıyor.

Sir Crips Bengal valisi, Hindistan başkumandanı ve hava kuvvetleri kumandanı ile bir kere daha görüşmüştür.

Yeni Delhi 25 (A.A.) — Bir Amerikan kaynağından bildirildiğine göre, İngiltere hükümeti Hindistana tam dominyon hakkını vermek teklifinde bulunacak, fakat bu hak, barışın imzasından az sonra yürürlüğe girecektir. Buna ait anayasa müessisan meclisi tarafından tanzim edilecektir. Bu teklifler, — Dominyon şartnamesi yapılınca kadar İngiliz imparatorluğu müessislerinden birinin idaresinde kalacak olan harbiye nezareti müstesna olmak üzere — Hindistan parlamentosu âzalarının kabinede diğer bütün nezaretlere tayin edilebilmeleri hususunda Lapru tarafından yapılan telkinlere yaklaşmaktadır.

Hint mahfilleri ihtiyath davranmakta ve Cripps'in Hintli seflerle yapacağı görüşmelerin neticelerini tahmin hakkında çekingen bulunmaktadırlar.

Yeni Delhi 25 (A.A.) — Milti Hint kongresi reisi Lobana Azat sir Stafford Cripps tarafından getirilen tekliflerin tedkiki için kongrenin teşkilât komitesini 29 Martta toplanmağa davet etmiştir.

Hava Kurumuna teberrüler

Türk hava kurumundan tebliğ edilmiştir: Sazmaş sanayi ve ziraat makineleri Türk anonim şirketi namına meclisi idare reisi B. Hayri İpar Türk hava kurumuna 12.000 Imperial Kemikal İndustris (Turkey) Limited şirketi 3.000 ve Park Oteli sahibi Aram Tokath 5.000 lira teberrü etmişlerdir.

Gizâvet lâstik fabrikası sahibi İssak Kohen dahi evvelce verdiği beş bin liraya ilâveten bu kere de 5.000 lira vermek suretile teberrüünü on bin liraya iblâğ etmiştir.

Glüten ekmeği

Şeker hastaları için ekmek yapılacak

Şeker hastalığı olanlara glüten ekmeği verilmesi hakkında dün alâkadarlar emir gelmiştir. Bu hususta tedkikler yapılmaktadır. Bu karar, gehrimizde yalnız bir fırın çalıştırılmak suretile tatbik edilecektir. Glüten ekmeği hasta başına 150 gram verilecek ve bu ekmek beş kuruşa satılacaktır. Hastalar Belediye doktorundan rapor alacaklardır.

Üniversitede 15 mayısta dersler kesilecek

İstanbul üniversitesinde 15 mayısta derslerin kesilmesi kararlaştırılmıştır. 1 haziran da üniversitenin bütün fakültelerinde imtihanlara başlanacaktır. Üniversite Rektörlüğü imtihan hazırlıklarına şimdiden başlamıştır.

Ne demeli?

Bazı yazarlarımız, gazetelerde yeni kullandıkları türkçe bir kelimenin ne demek olduğunu anlatmak için parantez arasında eski kelimeleri de yanına katıyorlar.

Bir kelime halis türkçe ise bunu, okuyan Türklerin hemen anlamasını gerektirmez mi? Türkçe dediğimiz yeni bir kelimeyi, türkçe değildir diye atmak istediğimiz eski kelimelerle anlatmak zorunda kalmak kadar masnasız bir şey olur mu? Yenisi anlaşılmıyorsa, eskisi anlaşılmıyorsa niçin değiştiniyoruz?

Anlaşılmaz kelimelerle bir şey

dememeli;

Herşeyi anlaşılır, halis türkçe ile

demeli!

PERİLİ KONAK

Tefrika No. 13

Çeviren: AHMET HİLÂLİ

Bu kelimelerin bir gazeteden kelimeli olacağını aklım kabul edebilir. Fakat hangi gazeteden kelimeli olduğunu ve Times'in iktisadi makalesinden alınmış olduğunu tayin etmek, hayretini mücip oluyor. Allahın seversen bunu nasıl keşfettiniz? Bunu biz anlatır mıyız?

— Doktor, siz bir Eskimonun kafa tasını, bir Zencinin kafa tasından ayırt edemez misiniz?

— Tabii derhal teftik ederim.

— Niçin?

— Bu benim mesleğimdir. Aradaki farklar derhal insanın gözüne çarpar. Meselâ iki kafa tasını al, yavaş ve çene kemikleri arasında baka-

ları derhal nasıl seçiyorsanız, Times'in harfleriyle başka bir gazeteden kullandığı harfler arasındaki hususiyeti ben de derhal anlarım.

Matbaa harfleri arasındaki farkı derhal ayırt etmek bir cinayet işleri mütehasssının en iptidai bilgisi olmak lazımdır. Bununla beraber gençliğinde Leeds Mercury ile Western Morning News gazetelerinin harflerini birbirinden ayıramazdım.

Londrada doğmuş büyümüş olan bir adam Times'in harflerine bir göz atar atmaz derhal anlar.

Mekup, dün gönderildiğine göre o günkü Times gazetesinden kelimeli olacağının farkına vardım.

Sir Henry, hafiyenin bu sözlerini dinledikten sonra alâka ile sordu:

— Demek müsil, mektuptaki kelime ve harfleri, makasla Times gazetesinden kelimeli öyle mi?

Holmes, baş işaretile teyit ettiği gibi şu tamamlayıcı izahatı da

— Hem de tınak makasile... Dikkatle tetkik ederseniz, makasın ucuna kısa idi. Çünkü kullanan şahıs, «ehemmiyet veriyorsanız» kelimesini keemek için makas iki defa kullandı.

Bunu makasla yanyana dizilmiş olan bu iki kelimeyi ayrı ayrı kesmiş olmasından anlıyoruz. Görüyor musunuz?

— Evet, müalâanız çok doğru. Bu iki kelime makasla ayrı ayrı kesildikten sonra zamk ile kâğıdın üzerine yanyana yapıştırılmış.

Holmes, Sir Henrynin bu müalâasını tashih etti:

— Zamk ile değil, goma ile.

— Affedersiniz. Ben bu noktanın farkına varamadım.

«Bozkır» kelimesinin niçin el ile yazıldığını bana izah eder misiniz?

— Çünkü makedale «Bozkır» sözü yoktur. Diğer kelimeler, gazetesin makalesinde mevcuttur ve her zaman kullanılması mutattır. Halbuki Bozkır kelimesi pek nadir kullanılıyor.

— Bu izahatınızı, pek makul ve mantıklı buluyorum. Mektupta başka kalibi dikkat noktalar buldunuz mu?

— Dikkati celbetmemek için çok ihtiyath davranılmış olmakla beraber, mektupta gözüme çarpan bir iki enteresan nokta daha var:

Dikkat ediyor musunuz, adres el ile ve fena bir yazı ile yazılmış. Halbuki Times, münevverlerin gazeteleridir. Bundan çıkaracağımız netice şudur:

Mektup, münevver bir adam tarafından tertip edildiği halde cahil olduğu hissinin uyandırılmak istemiş.

Bundan başka adresi yazarken el yazmasını değiştirmek için göstermiş olduğu gayret de, bir gün tanıyabileceğiniz biri tarafından yazıldığı zannını de uyandırıyor.

Gözüme çarpan bir nokta daha var:

Gazeteden kesilmiş olan kelime ve harflerin, doğru bir hat üzerinde yapılandırılmadığını görüyor musunuz? Meselâ «hayat» kelimesi diğer kelimelerin biraz yukarısında yapılandırılmıştır. Bunu, mektubu gönderenin telâs v. heyecanına mı yoksa, acele ettiğine mi atfetmeli bilmiyorum. Fakat ben, son ihtimali daha varit görüyorum.

Eğer acele ettiği faraziesini kabul edersek, kelimelerin düz hat üzerin-

de yapılandırılmış olmamasını buna atfedebiliriz.

Mektubun sabah erkenden postaya verilmesi de, Sir Henry'nin otele çıkamazdan, evvel eline varması matlub bulunduğunu gösterir.

Mektubu gönderen adam, ansızın görüşmesinden korkuyordu. Acaba, kendisini görmesinden korktuğu adam kimdi?

Bu defa doktor Mortimer söze karıştı:

— Şimdi faraziyelere giniyoruz galiba.

— Faraziyeler değil, ihtimaller deyiniz. Bu ihtimallerden akla en yakın olanı tetkik edelim: Buna ilim ve fen sahasında hayal kuvvetini kullanmak derler. İhtimalleri yürütmek için elimizde maddî deliller vardır.

Şimdi de beni faraziyeler yürütmekle itham edeceksiniz amma ben bu mektubun bir otelde tertip edildiğine kani bulunuyorum.

Doktor Mortimer kuşku ile sordu:

— Eunu söylemek için neye istinat ediyorsunuz?

— Mektubu dikkatle tetkik ederseniz, mükemmel kalem ucunun iyi olmadığını anlarsınız.

(Arkası var)

AKŞAMDAN AKŞAMA

Vekilin karşısında
imtihan

Bundan bir müddet evvel, Ankara-ralı meslektaşım B. Kemal Zeki Gençosman'ın Ulus gazetesinde neşredilen bir tenkit makalesini sütunuma mevzu olarak aldım:

— Hükümet merkezimizin en meşhur okullarının birinde, beşinci sınıftaki bir talebe bilmece halledip idarehaneye gönderdiği bir mektupta satırların adedinden fazla yanlış yapmış. Harfleri ters resmetmiş. Bu ne haldir? Bu çocuk o sınıfa kadar nasıl geçirilmiş?

B. Gençosman bu suretle şikâyet ediyordu

Ben de şöyle demişim:

— Yalnız bu mu?... Mektep bitirenler arasında da bütün bütün türkçe yanlış yapanlar var... Pek çok memurlar majüskülle minüskülle farkedemiyor... Resmî evrakta, makbuzlarda, nüfus tezkerelerinde, ilh, yüz kızartıcı yanlışlar var... Bunları ilkökul çocuklarına dahi yakıştırırmayız... Mektepten diploma almanın ve memuriyete alınmanın ilk şartı türkçeyi yanlışsız bilmek olmalıdır. Zira, dil milliyetin temel taşıdır...

Ne sevinilecek noticidir ki, neşriyatımız, Ankaranın yüksek makamlarında haklı bir alaka uyandırmış. Muhterem Maarif Vekili B. Hasan - Ali Yücel, meslektaşımıza haber yolamış:

— Kimdir bu talebe? Bahsi geçen mektubu yollayınız.

Vekil, beşinci sınıf öğrencisi küçük Özduygu'yu odasına çağırması, Kemal Zeki Gençosman'ın da hazır bulunduğu mecliste onu imtihana çekmiş. Meğer küçüğün dil bilgisi sınıfına göre kâfi imiş. O yanlış mektubu, kendi yazmamış. Eve gelen bir elektrikçi yazmış.

Ulus gazetesinin muharriri itizarda bulunuyor. Beni de böyle hatalı bir fikra yazmağa sevkettiği için esefleniyor.

Buna karşılık ben, gösterdiği hasasiyetten dolayı Hasan - Ali Yücel'e teşekkür ederim. Bir Vekil, idaresi altında bulunan okullarda cahillerin sınıf geçebilmelerini, şahadetname alabilmelerini «olağan» saymamalıdır. İşle böyle bizzat ilgilenmelidir.

İleri sürülen ithamlardan biri çürütülmüş, ne mutlu...

İlk dava — ki müferid bir hadise üzerinedir — böylece sukut etmiş oluyor. Fakat ikinci kısım hâlâ, bütün müessifliğile dipdiri durmaktadır. Zira nice nice mektep mezunlarının kâfi derecede türkçe bilmedikleri meydandadır. Hele memurlardan bir çoklarının resmî evrakı, mühim vesikaları affedilmez kargacak burgacıklarla, karmaca dualarla yüz kızartıcı ha's sokmaları dayanılır iş değildir. Türkçenin çetrefil bir Cerkese'ye benzetilmesine boyun eğemeyiz...

Hei Vekil, her genel direktör, her müdür, kendi maiyetindeki eski memurları, yeniden memuriyete alacaklarla, Hasan - Ali Yücel'in gösterdiği derecede ilgilenirse, dil bilgisi bakımından bir millî asabiyet gösterirse kültür davamıza büyük hizmette bulunmuş olacaktır.

(Vâ - Nâ)

★ Sahte vekâletname yaparak Rüveyde ve Hikmet adlarında iki kadına ait mübadil bonolarını ciro etmek suretile sahtekârlık yapan İsmail ile sahte vekâletnamelerin tanziminde noter dairesinde yalan şahitlik yapmak suretile suç ortaklığı eden Vangel ve Ahmedin muhakemeleri dün birinci ağır ceza mahkemesinde yapılmıştır.

Üçünün de suçları sabit görüldüğünden bunlardan İsmailin bir sene sekiz ay ağır hapse konulmasına, 200 lira para cezası ödemesine ve Vangel ile Ahmedin üçer ay ağır hapislerine karar verilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Ticaret
odaları

Nizamnamede değiştirilmek istenilen bazı maddeler itirazlara sebep oldu

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası, Oda Meclisi, dün toplanmıştır. Ruz-namede, Ticaret Vekâleti tarafından hazırlanarak etrafında alakadarların mütâlaaları istenen Ticaret Odalarının muaddel nizamnamesini görüşmek maddesi vardı. Vekâletin hazırladığı yeni Ticaret Odaları nizamnamesi ile Oda idare heyetinin mütâlaanamesi etrafında münakaşalar cereyan etmiştir. Bugünkü Oda nizamnamesi 135 maddeden mürekkeptir. Ticaret Vekâleti, bunlardan 90 maddeyi değiştirmektedir. Bilhassa 42 nci maddenin muaddel şeklinde Vekâlet: «Ticaret Odaları intihabının kati neticesi, intihaptan bir gün sonraya kadar Vekâlete bildirilir. Vekâlet, isterse 15 gün zarfında intihabı feshedebilir.» demektedir.

İstanbul Oda Meclisinin dünki toplantısında bu maddenin, Türk anayasasına da mugayir olduğu, Odaların şahsiyeti maneviyelerini rencide edeceği gibi hükümetin direktiflerinden dışarı çıkmayan Türk tacirlerini de kıracağı yolunda itirazlar vâki olmuştur.

Meselenin ehemmiyetine binaen Ankarada alakadardar nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere Oda birinci reisi B. Mithat Nemli'nin Ankaraya gitmesine karar verilmiştir.

Şehir tiyatrosu temsilleri

Tepebaşı Dram kısmında

Gece saat 20.30 da

PARA

Tiyatro mevsiminin son haftası İstiklâl caddesi Komedî kısmında

Gece saat 20.30 da

SÖZÜN KISASI

Dumİmpınar
gitti

Bu sefer de Yunanistana 2069 ton yiyecek götürüyor

Dumİmpınar vapuru, dün öğleden sonra tekrar Pireye hareket etmiştir. Vapur bu sefer de, Kızılay tarafından Yunanistandaki muhtaç halka gönderilen iki bin altmış dokuz ton yiyecek Pireye götürmektedir. Resmî evrak tamamlanmadığı için Dumİmpınar dönüşünde Yunanistandan bakıma muhtaç çocuk getiremeyecektir.

Kömür ihtiyacı

Zonguldaktan 2700 ton kok geldi

Dün Zonguldaktan şehrimize bir gileple 2700 ton kok kömürü gelmiştir. Bu kömürler Etibank depolarında sanayi müessesesi sahipleriyle halka tevzi olunacaktır. Etibank ayrıca şehrimizin 3 muhtelif muntakasında kömürçülere de halka dağıtmak üzere 20 şer ton kömür vermeyi kararlaştırmıştır. Bu kömürçüler Belediye İktisat müdürlüğü tarafından seçilecektir.

Emniyet müdürlüğünde

Emniyet üçüncü şube müdürü B. Kemal Aygün altıncı belediye zabıta müdürlüğüne ve altıncı şube müdürü B. Paik Abrak da üçüncü şube müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

Yeni bir yol

İstanbul belediyesi Topkapı haricinde, İstanbul - Londra asfaltı üzerinde 500 metrelik yeni bir yol yapılmıştır. Yol inşaatı tamamlanmış, dününden itibaren halka ve nakil vasıtalarına açılmıştır.

İki taraf
anlaştı mı?

Kürk davasına dün bayan Belkis ve davacı B. Cemalettin gelmedi

Kendisiyle nişanlanmak şartile nişan hediyesi olarak verdiği kıymetli kükürleri iade etmediğini ve nişanlanmaya da razı olmadığını ileri sürerek bayan Belkis aleyhine B. Cemalettin tarafından açılan davaya dün Hukuk mahkemesinde devam edilecekti. Mahkeme salonu muayyen saatte açıldığı zaman bayan Belkis ile B. Cemalettin'in ve vekillerinin gelmedikleri görülmüştür. Mahkeme mübaşiri usulen üç defa bağarak tarafları çağırıldığı halde kimse gelmeyince dava dosyası kaldırılmıştır.

Hukuk Muhakemeleri Usulü kanunu mucibince bu şekilde davacı mahkemeye gelmeyince dosyanın kaldırılması ve muayyen müddet zarfında davacı tekrar mahkemeye müracaatla tahrik etmezse davanın sukutu icap etmektedir. B. Cemalettin kanunî müddet zarfında mahkemeye müracaat etmediği takdirde bu dava düşecektir. Her iki tarafın mahkemeye gelmemesinden aralarında uyuşarak davayı kapatmak istedikleri tahmin edilmektedir.

KÜÇÜK HABERLER

★ İstanbul Kız muallim mektebi müdürü B. Hüsnü, Pertevniyal İssesi müdürlüğüne ve Edirne Kız muallim mektebi müdürü bayan Rebla İstanbul Kız muallim mektebi müdürlüğüne naklen tayin olmuştular.

★ Kadıköyü civarında geceleri sokaktan geçen kadınların önüne çıkarak üzerlerine atılıp para çantalarını kapayan Zakir ve Orhan adlarında iki genç dün ikinci ağır ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir.

Suçları sabit görülen Orhanın yedi ay, Zakirin beş ay yirmi dört gün müddetle ağır hapse konulmalarına karar verilmiştir.

★ Kadıköyünde Fikriyepeşi civarında Osman adında birini döverek cebindeki otuz lirasını zorla alan Mehmet, Sami ve Nerimanın muhakemeleri dün birinci ağır ceza mahkemesinde bitirilmiştir. Üçünün de suçları sabit görüldüğünden bunlardan Sami ile Nerimanın üçer sene ağır hapse konulmalarına ve o kadar müddet emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmalarına, Mehmet'in başka suçlardan sabıkalı olduğuundan bunlar da göz önünde tutularak üç sene on bir ay yedi gün ağır hapsine ve o kadar müddet emniyeti umumiye nezareti altında bulundurulmasına karar verilmiştir.

Karardan sonra mahkûmlardan Sami salonda bağırarak mahkeme heyetine hakaret mahiyetinde sözler söylemiştir. Sami hakkında derhal zabıt tutulmuş ve bu suçtan dolayı ayrıca muhakemesi yapılmak üzere meşhur suç mahkemesine verilmiştir.

★ Şoför Feridin idaresindeki taksi otomobili dün Maçkadan Nişantaşına giderken yolun karşı tarafına geçmek isteyen Ferhat adında bir çocuğa çarpmıştır. Ağır yaralanan Ferhat Şişli Çocuk Hastanesine kaldırılmış, şoför Ferit yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Bu akşam
IPEK'te

Senenin en eğlenceli ve
TÜRKÇE SÖZLÜ KOMEDİSİ

3 AHBAP

ÇAVUŞLAR

ALTIN

ARAYICISI

Baştan nihayete kadar taklitli ve
dayanılmaz derecede güldürücü
sahnelerle dolu muazzam film.

Bugün 2.30 - 4.30 - 6.30 da

Son defa olarak

Kıskanç

Tarihin azameti... Aşkın kudreti... Sanatın zaferi... Günün muvaffakiyeti olan

**TÜRKÇE
KLEOPATRA**

LÂLE sinemasında

Büyük alkışlarla

İkinci zafer haftasına başlıyor

Programa ilâve olarak: RENKLİ MİKİ

Schzadebaşı
TURAN

Sinemalarında

Çarşıkapı
A Z A K

MEVSİMİN İKİ BÜYÜK FİLMİ BİRDEN

1 — BAHAR RESMİ GEÇİDİ

Sevimli - Şen ve Diber, DEANNA DURBIN'in çevirmiş olduğu en son ŞAHESER FİLMİ

2 — BAY TEKİN ÖLÜMLER DİYARINDA

BUSTER GRABBE - 15 DEVRE 30 KISIM BU HAFTA.

15 kısım heyecan dehşet, büyük macera filmi

Bir kadın perestisi ettiği erkeği kurtarmak için yalan söylüyor... Bu kadın oğlunun annesi değildir...

Rusya çöllerinde başlayan ve alevler içinde Avrupada nihayetlenen bir dram... Ye elhasıl hissi ve müessir sahnelerle dolu emsalsiz bir film.

MUKADDES YALAN

Baş Rolde: HILDE KRAHL

Yarın

akşam

SES

Sinemasında

**Ankara Halk Musiki Cemiyet'nin
BÜYÜK KONSERİ**

Müessis üyelerimizden yüksek san'atle tanınan
MÜZEYYEN YILMAZ'ın

İştirakile 2 Nisan 1942 perşembe akşamı

ANKARADA: YENİ SİNEMADA

Saat 21 de başlayacak konserlerimizi sayın halkımıza müjdeleriz. Biletler her gün sinema gişesinde satılmaktadır.

Senenin en çok beğenilen FİLMİ:

ARJANTİNA

M E L E K Sinemasında

İkinci haftasına başladı

Bay Amcaya göre...

«Bir mektuptan»: — Bu elbise halâlgında hep seni düşünüyorum bay Amca...

... «Ben burada, şu değnek gibi vücuduma bir elbise yaptırmak için akla karayı seçerken...

... «Sen orada kimbilir ne yapıyorsun? Korkarım ki günün birinde Mahatma Gandhi'ye döneceksin!...

... «Bari bir şeyler yap da zayıf la!...

... «Yoksa muhtekirler seni kül ederler alimallah!...

B. A. — Bilâkis dostum, benim eski bir pantolonumdan çocuklara birer kat elbise, bayana bir etek çıkışına göre ben onları külederim!

Günlük Borsa

İstanbul Borsasının 25/3/942 Fiyatları	
Londra üzerine 1 sterlin	5.24
Newyork üzerine 100 dolar	130.70
Cenevre üzerine 100	
İsviçre frankı	30.365
Madrid üzerine 100 pezeta	12.9375
Stokholm üzerine 100 kron	30.72
ESHAM ve TAHVİLÂT	
Sivas - Erzurum 2-7	19.85

RADYO

Bugünkü program

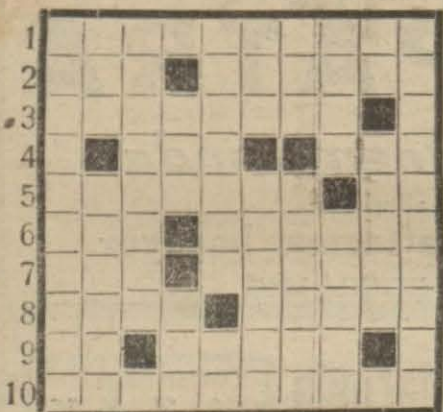
12.30 Program, 12.33 Nihaventben şarkılar, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Karışık şarkılar, 18.03 Fasil saza, 18.45 Ziraat Takvimi, 18.55 Müzik, 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Halkedevleri Folklor saati, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Türküler, 21.00 Konuşma, 21.15 Türküler, 21.30 Konuşma, 21.45 Senfoni orkestrası, 23.30 Ajans haberleri ve borsalar.

Yarın sabahki program

7.30 Program, 7.33 Müzik (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Müzik (Pl.), 8.15 Evin saati.

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Utanan.
- 2 — İsyen eden - Anne.
- 3 — Pay sahibi.
- 4 — Sual et - Raci.
- 5 — Başlangıç musiki parçası - Nota.
- 6 — Rüzgâr - Tembellik eden.
- 7 — Ters telefon nidasıdır - Çam sakızı.
- 8 — Yüz kuruş - Bir maden.
- 9 — İsim - Bir sinema yıldızı.
- 10 — Çok hassas.

Geçen bulmacamız

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Mavimsirak, 2 — Anaforyeri,
- 3 — Valdemir, 4 — İfrenam, 5 — Model, Bl, 6 — Tren, Çilek, 7 — İymabığa, 8 — Redellavet, 9 — Arem, Ege, 10 — Kin, Akıtan.

AKŞAM

Abone bedeli

	Türkiye	Enebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	»
Posta itihadına dahil olmayan eenebi memleketler: Seneliği: 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.		
Telefonlarımız Başmuharir: 20565		
Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681		
Müdür: 20497		
Rebiülevvel 9 — Kasım 139		
S. İm. Gü. Ög. İki. Ak. Yat.		
E. 9.45 11.27 5.53 9.22 12.00 1.32		
Va. 4.13 5.54 12.20 15.50 18.27 19.59		
İdarehane Babıllı civarı		
Arımsuluk sokak No. 13		

İstanbul aslıye 12 nci hukuk hâkimliğinden: Esas: 941/474

Davacı: Hasan Kuçak: Emniyet kaçağılık bürosunda polis. Davalı: Feriha: İkametgâhi meçhul. Davacı Hasan Kuçak tarafından karısı Feriha aleyhine ikame eylediği boşanma davasının müddetalehyin ikametgâhinin meçhuliyetine binaen gıyaben ve ilânen yapılan muhakemesi sonunda aralarında şiddetli geçimsizlikten dolayı kanunu medeninin 131, 134, 143, 142, 148, ve 150 nci maddeleri muvafıkınca tarafların boşanmalarına ve kabahatli olan davalının bir sene müddetle evlenmeden memnuiyetine dair verilen 16/3/942 tarihli ve 942/474 sayılı hüküm davalının ikametgâhinin meçhuliyetine binaen ilânen tebliğat ifasına karar verilerek hüküm fıkрасının bir sureti tebliğ yerine geçmek üzere mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan işbu ilân tarihinden itibaren 15 gün zarfında temiz yoluna müracaat edilemediği takdirde hüküm katilânce belli olmak üzere ilân olunur.

Malatya Kösele fabrikamızda Dize motörünü idare edecek **BİR MAKİNİST'e** ihtiyaç vardır. Ankara caddesinde 80 No. Cemal Azmi Matbaasına müracaat.

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser.

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını halıdır. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Yakud Yüzük

Bin lira muhammen kıymetli bir yakud yüzük bu perşembe Sandal Bedesteninde satılığa çıkarılmıştır.

Satılık Eşya

Salon Stil, oyun masası, 1 çift koltuk, muhtelif eşya. Saat 2 - 4 e kadar! Ayaz Paşa Miramar Ap. No. 1

Elektrik tesisatı
Pratiği

- 1 — Dahil tesisat (2 nci Bası) Tükendi
 - 2 — Asansör tesisatı ... 40 Kş.
 - 3 — Motor tesisatı (2 nci bası) 50 Kr.
 - 4 — Dinamo ve motor sargıları. 50 Kş.
 - 5 — Alternatör ve motor sargıları. 75 Kş.
 - 6 — Işık, Tiyatro, Sinema tesisatı ve D.T. Taltmatnameleri. 125 Kş.
- İkbal, Haçet, Sergiyadis, Akın (Bursa) Kitap evleri. Ayrıca: Posta kutusu 2322 (Geometri prob) İstanbul adresinden posta ile 10 Kş. İlaresile gönderilir.

MARKİZ?

Yakında açılacaktır?

Beyoğlunda Şehir tiyatrosu pasajında

SPLENDİD - LALA

Restoranında Her akşam: Dine - Konser en mükemmel mutbağ **GREGOR** tarafından MONMARTRE dans ve kahkaha **GREGOR**

Dr. İHSAN SAMİ

TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri kat'i, muafiyeti pek emin taze aşidir. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

Beyoğlu birinci sulh hukuk hâkimliğinden: 942/76

Müddel Yordan. Müddetalehy Vasil Maksutoğlu. Evvelce Kurtuluş Bilezikli sokak 33 No. da ikamet etmekte iken aleyhine izalei şuyu davası ikame edildiği tarihten itibaren mezkûr ikametgâhta bulunmadığı gibi nerede olduğunu bilen dahi olmadığundan, 17/2/942 tarihinde şuyunun izalesine karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren sekiz gün zarfında temiz etmesi, aksi takdirde hükmün keşbi kat'iyet edeceği hülasal hükmün makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Zayı — 927 - 928 yılında Kasımpaşa 9 uncu ilkmektepten aldığım diplomayı zayı ettim. Yenisini alacağım-dan hükmü yoktur. 258 No. lu Melâhat Muharrem

Kayıp aranyor

Kocam Vanlı Asker oğlu Hassan dört senedenberi bir kız çocuğuma bırakıp bir semti meçhule gittiği bugüne kadar kendisinden bir haber alamadığından insaniyet namına aşağıdaki adrese müracaat etmelerini rica ederim.

Akşam gazetesini ilân memurluğu vasıtasıyla Hassan kız Hatice

HOLANTSE BANK - ÜNİ N.V.

İSTANBUL ŞUBESİ

GALATA: KARAKÖY PALAS

AJANSI: MEYDANCIK, ALEMLCI HAN

BÜTÜN BANKA MUAMELELERİ
KASA İCARI

MERKEZİ: KURASAO

ŞUBELERİ: AMSTERDAM - ROTTERDAM - BUENOS AIRES
CARACAS - MARACAIBO - HAIFA - WILLEMSTAD - ORANJESTAD
RIO DE JANEIRO - SANTOS - SAO PAULO

MÜJDE!.. MÜJDE!..

Üstad Sadettin Kaynağın
bestelediği ve kıymetli sanatkar
MUZEEYEN SENAR'ın

Harunurreşit Filminden

No.270462 YOLCULUK VAR birinci kısım
YOLCULUK VAR ikinci kısım

Şarkısı bizzat MUZEEYEN SANAR tarafından

ODEON

Plâkına okunmuş ve
satışa arz edilmiştir.

Sayın müşterilerimizi haberdar etmekle müteahhiz.

Tıp Fakültesi Dekanlığından

Marazi Teshir Enstitüsü birinci Cerrahi Kliniğinde birer asistanlık münhalıdır. Talip olanların yabancı dil imtihanı yapılmak üzere nisanın onuncu cuma günü saat on birde dekanlığa müracaatları. 3736

Sayın doktor ve halkımızın nazarı dikkatine:

KINAFORSİN

KANSIZLIK, İSTAHSIZLIK ve SİTMAYA KARŞI KULLANILAN
İlacının mebzûl miktarda her eczanede her zaman
bulunduğunu saygılarımla bildiririm.

A. NEŞET USMAN Lâboratuvarı, İstanbul

Karar hülasasıdır:

C 42/113-198

Milli Korunma kanununa muhalefetten Şişide Halâskâr Gazi cad-mahallesi Tomrukçu sokak 2 numarada kömürettilik ticaretiyle meşgul Süleyman kızı Makbule ve Mehmet oğlu Hüseyin haklarında İstanbul aslıye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Milli Korunma kanununun 31 ve 59 uncu maddeleri muvafıkınca yirmi beşer lira para cezası ödemelerine ve yedi gün müddetle dükkânlarının kapatılmasına ve hüküm katilânce suçluya ait olmak üzere karar hülasasının Akşam gazetesinde negredilmesine 8/1/942 tarihinde karar verildi. (3844)

Karar hülasasıdır:

C. 42/516

Milli Korunma Kanununa muhalefetten Şişide Halâskâr Gazi cad-desinde 299 No. da kasapluk ticaretiyle meşgul Vangel oğlu Andon Pançadis hakkında İstanbul aslıye ikinci ceza mahkemesinde cereyan eden mahkemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Milli Korunma Kanunun 31 ve 59 uncu maddeleri muvafıkınca yirmi beşer lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle dükkânının kapatılmasına ve hüküm katilânce suçluya ait olmak üzere karar hülasasının Akşam gazetesinde negredilmesine 17/1/942 tarihinde karar verildi. (3840)

REKOR! Teminat markasıdır

Nefis bir piring unu almak isterseniz bakkalınızdan muhakkak "REKOR Piring Unu"

İsrarla isteyiniz

250 - 500 ve 1000 gramlık ambalajları vardır.

Adres: İstanbul, Tütün gümrük Kemerli So. No. 21. Tel: 24197

Memur alınacak
Sümer Bank iplik ve Dokuma
Fabrikaları Müessesesi
Müdürlüğünden:

1 — Müessesemize bağlı Bakırköy, Bünyan, Deftardar, Konya Ereğlisi, Hereke, Bursa, Merinos, Nazilli, Gemlik fabrikalarımız için 3659 sayılı kanun hükümlerine göre imtihanlı ve imtihansız memur alınacaktır.

2 — Aranılan şartlar:

- A— Lise veya orta mektep mezunu olmak «Yüksek tahsil ve Ticaret Lisesi mezunları ile, lisan bilenler tercih edilir»
- B— Askerlik fiili hizmetini yapmış bulunmak,
- C— Her hangi bir hizmet teahhüdü altında bulunmamak,
- D— Hâlen Yüksek tahsil müdavimi bulunmamak,
- E— Yapılacak tahkikat neticesinde sicil ve seviyesi itibarıyla memurluğa alınmasına mâni bir halli bulunmadığı anlaşılmak,

3 — İsteklilerin Ankarada müessese merkezi Zat İşleri Şefliğine ve birinci maddede yazılı yerlerdeki fabrikalarımız müdürlüklerine 27/3/942 akşamına kadar müracaat ederek 28/3/942 Cumartesi günü saat 14 de imtihana girmek üzere numara almaları lazımdır.

4 — İstenilen vesikalar:

- a— Dilekçe,
- b— Mektep diploması,
- c— Nüfus cüzdanı «1942 askerlik yoklamasını havi»
- d— Doğruluk kâğıdı «polisten musaddak»
- e— Evvelden resmî veya hususî müesseselerde çalışmış olanların iyi hizmet vesikaları,
- f— Askerlik terhis kâğıdı,
- g— Hâlen her hangi bir vazifede olanların bulundukları müessesenin muvafakatini almaları şarttır.
- h— Tayinden sonra istenecek fotoğraflardan başka müracaat edildiği zaman bir boy, bir vesika fotoğrafı verilmesi. «1935» «3570»

Biletçi ve vatman alınacak

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel
İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İdaremize biletçi ve vatman alınacaktır.

Kabul şartları:

- 1 — Tamüshuha olup askerlikle alakası bulunmayacak,
- 2 — Boyu 1,85 den aşağı ve yaşı kırktan yukarı olmayacak,
- 3 — Okuma ve yazması olmakla beraber biraz da hesap bilecek. İsteklilerin Galatada kalın tramvay hareket dairisine müracaatları. (3757)

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve itibarsız tasarruf hesaplarında en az 30 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kura ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet 1.000 liralık	4.000 lira	100 adet 50 liralık	5.000 lira
4 » 500 »	2.000 »	120 » 40 »	4.800 »
4 » 250 »	1.000 »	160 » 20 »	3.200 »
40 » 100 »	4.000 »		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kurallar senede 4 defa 11 eylül, 11 birincikanun, 11 mart ve 11 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Fen fakültesi dekanlığından

Fakültemiz İspençiyari kinya enstitüsünde bir asistanlık açtır. İsteklilerin 9/4/942 tarihine kadar fakülte dekanlığına müracaatları. (3810)

İstanbul Nafia Müdürlüğünden

2/4/942 perşembe günü saat 15 de İstanbulda Nafia Müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında (951.93) lira keşif bedelli Nisantaşı Kız orta okulu tamirati açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık İşleri Genel Hususi ve fennî şartname-leri proje keşif hülasasıyla buna müteferri diğer evrak datresinde görülecektir.

Muvakkat teminat (71) lira (40) kuruştur.

İsteklilerin en az bir teahhütte (500) liralık bu işe benzer iş yapılarına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç (3) gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına ait ticaret odası vesikalarıyla gelmeleri. (3421)